www.e-rara.ch

Corpus iuris canonici emendatum et notis illustratum

Lancellotti, Giovanni Paolo

Coloniae Munatianae, 1661

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: https://doi.org/10.3931/e-rara-64051

Decretum abbreviatum, sigillatim cuncta attingens

www.e-rara.ch
Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelinformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

DECRETVM ABBREVIATVM, SIGILLATIM CVNCTA ATTINGENS.

Liber Decreti diviſus eſt in tres partes: quarum Prima eſt de Diſtinctionibus, Secunda de Cauſis, Tertia de Conſecratione. Prima pars diſtincta eſt in Diſtinctiones centum & unam.

PRima Diſtinctio tractat de jure naturali & humano, jus ipſum naturaliter ejusq; ſpecies omnes diffiniens, & inter jus ſcriptum & non ſcriptum differentiam ponens. Columna 1.

Secunda, de jure Quiritum ſive Romanorum, ipſum per ſpecies diffiniens 3.

Tertia, juris canonici varia nomina diſtinguit, breviterque exponit 4.

Quarta, ad quid leges inventæ ſunt: & quid ſacri canones mandent 9.

Quinta, quomodo jus naturale eſt immobile: nec obſtat quod ibi ponitur 6.

Sexta, an illuſiones nocturnæ ad peccatum imputentur: & circa finem proſequitur de juris naturalis dignitate 8.

Septima, ponit legislatores: oſtẽdẽdo qualiter jus incœperit 10.

Octava, ponit differentiam inter jus naturale & conſuetudinem 11.

Nona, auctoritate & exemplo probat conſtitutiones hominum juri naturali cedere 14.

Decima, oſtendit quòd leges Imperatorum vincuntur à canonibus 17.

Vndecima, dicit conſuetudinem legib. approbatis cedere 21.

Duodecima, habet laudabilem conſuetudinem eſſe ſervandam: quæ nec canonib. ſacris, nec veritati, nec bonis morib. obviet 24.

Decima tertia, vult quòd contra jus naturale non admittatur diſpenſatio: niſi in fuga majoris mali 29.

Decima quarta, quòd quis non debet minus peccatum committere, ut aliud majus evitare poſſit 30.

Decima quinta, notat de tẽpore quo ſacri canones, libriq; & concilia celebrata fuerunt: & quæ opuſcula ſunt admittenda 31.

Decima ſexta, ponit quòd canones Apoſtolorum ſunt recipiendi: poſtea oſtendit quo tempore, & quo reſidente in Papatu, vel imperio quodlibet concilium eſt celebratum 37.

Decima ſeptima, dicit non concilia, ſed conventicula celebrari ſine Papa 46.

Decima octava, oſtendit quòd provincialia concilia nihil generaliter poſſunt conſtituere: ideò conſequẽter declarat ad quid ſint utilia, & quoties in anno, & quo tempore anni, & cujus auctoritate ſunt celebrãda, & quòd metropolitanus nihil debet exigere ab Epiſ. ad concilium conveniẽtib. Addit de pœna Epiſcopi, qui vocatus ad ſynodum non venit 49.

Decima nona, vim Decretaliũ oſtendens dicit mandata eccleſiaſtica devotè ſervanda 54.

Vigeſima, dicit quòd in cauſis diffiniendis ſacri canones: in exponenda verò ſacr. ſcriptura ſancti doctores attenduntur 60.

Vigeſima prima, tractat de diverſis ordinibus & gradib. miniſtrorum, docẽdo qui ſunt executores ſive miniſtri canonũ, à majori uſq; ad infimum. Et differentias miniſtrorum locorũ aſſignat, probans quòd major à minori non debet judicari 62.

Vigeſima ſecunda, de dignitate Romanæ Eccleſiæ, & quarundam aliarum 67.

Vigeſima tertia, de ordinatione miniſtrorum incipiens à Romano Pontifice, & deſcendes uſque ad oſtiarium 70.

Vigeſima quarta, de examinatione ordinandorum 79.

Vigeſima quinta, de officiis clericorum, incipiendo ab oſtiario, & aſcẽdendo uſq; ad Epiſcopum, circa medium diſtinctionis inchoat tredecim præcepta regulæ Apoſtolicæ, & proſequitur ibi, Oportet Epiſcopum eſſe ſine crimine. Et inde nacta occaſione, ponit varias ſignificationes hujꝰ nominis, crimen. Et oſtendit quod ſit morale & quod veniale 80.

Vigeſima ſexta, exequitur ſecundùm præceptum Apoſtolicæ regulæ, Oportet Epiſcopum eſſe unius uxoris virum 85.

Vigeſima ſeptima, probat quòd nolentes vovere cõvenientiã, ad ſacros ordines promovendi non ſunt, aſſignans differentiam inter ſolenne & ſimplex votum 87.

Vigeſima octava, probat quòd clericis habere uxores nõ licet in Eccleſia occidẽtali, addẽs de ſubdiaconatu, qui olim prohibitus nõ erat. Vid. quod ibi notatur 90.

Vigeſima nona, oſtendit quædã capitula tradita eſſe ex cauſa, quędam ex tempore, quædam ex loco, quædam ex perſona 95.

Trigeſima, quia dictum fuit 28. diſt. ſup. quòd ſacerdotes non debent à ſe abjicere uxores ſuas prætextu religionis, hic dicit quòd ex cauſa fuit hoc ſtatutum, ſcilicet propter quoſdam hæreticos, qui conjugia deteſtabantur ib.

Trigeſima prima, probat & ponit exempla in terminis, qualiter clerici continere debent, & quòd ab omnib. eſt ſervanda continentia, niſi ab orientalibus 99.

Trigeſima ſecunda, adhuc proſequitur de continentia clericorum. Et dicit quòd conſtituti in quatuor ſacris ordinibꝰ tenentur continere, & ſi habent publicas concubinas, nullus eorum Miſſam audiat 103.

Trige-

Trigeſima tertia, oſtendit quòd bigami, corpore vitiati, uſurarii publicè pœnitentes, luſores in ſcena, ludentes, furioſi, arreptitii, accipiẽtes meretrices in uxores, & concubinas habentes, promoveri non poſſunt 109.
Trigeſima quarta, ponit quòd oportet Epiſcopum vitare nimiam familiaritatem domeſticarum perſonarum, & etiam conſanguinearum, & quòd venari non licet 111.
Trigeſima quinta, agit de tertio capitulo Apoſtolicæ regulæ, Oportet ordinandum non eſſe vinolentum 117.
Trigeſima ſexta, exponendo illud, prudentem, dicit quòd clerici debent habere peritiam literarum ſacrarum 119.
Trigeſima ſeptima, oſtendit quòd clerici non debent libros gentilium reſpicere, peritiam tamen ſecularium ſcientiarum debent habere 121.
Trigeſima octava, probat quòd literis debet eſſe eruditus ſacerdos, & canones ignorare non debet. Ignorantia enim ipſi eſt periculoſa 126.
Trigeſima nona, oſtendit quòd oportet Epiſcopum eſſe prudentem, in negotiis ſæcularibus, ut ſua cautela reddantur Eccleſiæ indemnes 129.
Quadrageſima, proſequitur quintum capitulum Apoſtolicæ regulæ, Oportet Epiſcopum eſſe ornatum. Et primò de ornatu interiori, qui cõſiſtit in virtutib. ib.
Quadrageſima prima, tractat de ornatu, qui cõſiſtit in gravitate, inceſſu, habitu, & temperantia potus & cibi 133.
Quadrageſima ſecunda, declarat illud, hoſpitalem 135.
Quadrageſima tertia, illa duo, pudicum, & doctorem 137.
Quadrageſima quarta, illud, non vinolentum, quod eſt pars ejus quod dicimus ſ.35. diſt. 140.
Quadrageſima quinta, illud, nõ percuſſorem 143.
Quadrageſima ſexta, illud, non litigioſum 149.
Quadrageſima ſeptima, illud, non cupidum, domui ſuæ bene præpoſitum 151.
Quadrageſima octava, illud, nõ neophytum 154.
Quadrageſima nona, prædicta præcepta Apoſtolicæ regulæ ſub compendio, & breviter recapitulat. Et ponit cauſas & rationes quare criminoſi & vitioſi non debent in Epiſcopos promoveri 155.
Quinquageſima, agit de lapſu & reparatione clericorum 158.
Quinquageſima prima, de curialibus ſive officiariis, ratiociniis obligatis, judicibus & advocatis ordinandis, vel non 178.
Quinquageſima ſecunda, de præpoſteratione ſacrorum ordinum, ſive de clerico per ſaltum promoto 180.
Quinquageſima tertia, de curiæ annexis in Clero vel monaſterio recipiendis, vel non. Et ibi probat quare curiales & aliter obligati ordinandi non ſunt 181.
Quinquageſima quarta, de ſervis à non Dominis manumiſſis non promovẽdis, niſi libertatem ſint conſecuti ibid.
Quinquageſima quinta, de corpore vitiatis, bigamis, illiteratis, publicè pœnitentibus ordinandis, vel non 188.
Quinquageſima ſexta, de filiis Presbyterorum, & natis de fornicatione & adulterio non ordinandis 192.
Quinquageſima ſeptima, de baptizatis in ægritudine an ordinentur 196.
Quinquageſima octava, de Monachis non ordinandis ſine licentia Abbatis ibid.
Quinquageſima nona, de laicis literatis non ſubitò ordinandis ibidem.
Sexageſima, oſtendit ex quibus ordinibus aliquis eligendus ſit in præpoſitum, vel Decanum, vel Archipresbyterum, vel Epiſcopum. colum. 198.
Sexageſima prima, oſtendit quòd laici non ſunt eligendi in Epiſcopos, ſed poſtulandi ibid.
Sexageſima ſecunda, oſtendit quòd clericorum eſt eligere, & populi conſentire 199.
Sexageſima tertia, probat quòd nullo modo laici debent ſe ingerere electione Epiſcoporum 205.
Sexageſima quarta, ponit quo tempore & quibus præſentib. debent Epiſcopi conſecrari 216.
Sexageſima quinta, dicit quòd præſentibus omnibus Epiſcopis comprovincialib. vel ſe excuſantibus debet Epiſcop. conſecrari ab Archiepiſcop. Et ibi dicit, quòd ſi cæteris ordinationi Epiſcoporum conſentientibus duo vel tres contradicant, obtineat plurimorum ſententia 218.
Sexageſima ſexta, de promotione Archiepiſcopi, qui ab omnib. Epiſcopis comprovincialibus eſt ordinandus, & non eſt conſecrandus à paucioribus quàm à tribus. colum. 221.
Sexageſima ſeptima, de promotione ſive ordine Presbyterorum ibidem.
Sexageſima octava, dicit quòd illi qui ſunt ordinati ab illis, quos non conſtat eſſe Epiſcopos, iterũ ſunt ordinandi. Sive determinat de ordinatione non iteranda, & de Chorepiſcopis ibid.
Sexageſima nona, quòd prima tonſura clerici de manu Abbatis poteſt ſuſcipi. Vel dic quòd determinat de non ordinatis, ne in eccleſia Dei miniſtrent 223.
Septuageſima, tractat ne quis ordinetur ſine titulo 224.
Septuageſima prima, ne quis ordinetur à non ſuo Epiſcopo ib.
Septuageſima ſecũda, ne ignotus clericus ſine literis dimiſſoriis, ſive commendatitiis recipiatur. colum. 226.
Septuageſima tertia, oſtendit qualiter literæ formatæ & dimiſſoriæ fiant 227.
Septuageſima quarta, tractat an invitis ordines conferantur. colum. 228.
Septuageſima quinta, de tempore & die conſecrationis Epiſcoporum, necnon de temporib. ordinationum aliorum clericorum. colum. 221.
Septuageſima ſexta, de jejuniis quatuor temporum: & quare ſunt jejunanda 233.
Septuageſima ſeptima, ponit qualiter clerici ſunt per gradus ordinandi: & etiam tractat de interſtitiis temporum 237.
Septuageſima octava, in qua ætate ſunt ſacerdotes ordinandi. colum. 239.11.
Septuageſima nona, repetit de ordinatione ſummi Pontificis, quæ à ſolis Cardinalibus fieri debet. colum. 240.
Octuageſima, in quibus locis ſunt ponendi Epiſcopi vel Archiepiſcopi 243.
Octuageſima prima, epilogãdo docet quòd ordinandus in Epiſcopum debet eſſe ſine crimine: nec

clerici mulieribus cohabitare debent 244.

Octuageſ. ſecunda, docet quòd Epiſcopus his qui ſuis manibus laborare non poſſunt, providere debet: & addit quòd ſi quis miniſtrorum fornicationem committat, & agat pœnitentiã, ex diſpenſatione poteſt in ordinibus remanere 251.

Octuageſima tertia, docetur quòd prælatus non ſolùm à peccato immunis eſſe debet, ſed etiam peccatis aliorum conſentire non debet 254.

Octuageſima quarta, vult quòd prælatus ſit vigilans circa defenſionem pauperum, relevationem oppreſſorum, & curationem monaſteriorum 255.

Octuageſima quinta, tractat de hoſpitalitate clericorum, quæ eſt Epiſcopis neceſſaria 257.

Octuageſim. ſexta, probat quòd oportet Epiſcopum eſſe doctorẽ, ut ſciat ſubditos corrigere. Item liberalem circa patientes neceſſitatem, & non circa hiſtriones 258.

Octuageſima ſeptima, probat quòd viduis, orphanis & oppreſſis, Epiſcopus debet dare ſubſidium. col. 263.

Octuageſim. octava, dicit quòd clerici cupiditatis cauſa negotiatores eſſe non debent: ſed pietatis cauſa curam orphanis, & viduis impendere 265.

Octuageſima nona, dicit quòd oportet Epiſcopum eſſe domui ſuæ bene præpoſitum, ut ſciat in diſpenſatione rerum Eccleſiæ regulam eſſe obſervandam 269.

Nonageſima, docetur qualiter litigioſi corripiendi ſunt, & non ordinandi, tractans de licitis & honeſtis operibus 271.

Nonageſima prima, de modo cantandi in eccleſia, etiam de electi poteſtate. Dicit etiam quòd ſi clericis ſua beneficia non ſufficiant, poſſunt ſibi neceſſaria quærere artificio ſuo licito 273.

Nonageſ. ſecunda, dicit quòd magis corde, quàm vocibus cantandum eſt 274.

Nonageſima tertia, de obedientia minorũ erga majores, & quòd nullus debet communicare inimicis Romanæ Eccleſiæ 276.

Nonageſima quarta, de legato Romani Pontific. qui impediendus non eſt: & impedientes ſunt excommunicandi. Probat etiam quòd major in officio, minori vices ſuas committere poteſt: & de præſumptione Archidiaconorũ. colum. 285.

Nonageſima quinta, dicit quòd etiam præſentib. Epiſcopis Presbyteri quamvis eis ſubditi, poſſunt ſacra myſteria celebrare, & prædicare 286.

Nonageſima ſexta, dicit quòd laicis (etiam Imperatoribus) non licet aliquem ordinare, vel de rebus Eccleſiarum judicare 290.

Nonageſim. ſeptima, dicit quòd precibus Eccleſiæ Imperator & cæteri Principes poſſunt eam juvare: ſubjicientib. Eccleſiam Romanam legationem undecunq; ſine ſignatis apicibus non recipere 299.

Nonageſim. octava, dicit quòd clerici peregrini & ultramarini, ſine teſtimonio quinque Epiſcoporum recipiendi non ſunt 301.

Nonageſima nona, dicit de primatibus & poteſtate eorum, qualiter nullus eſt appellandus univerſalis 302.

Centeſima, tractat de pallio, & uſu ejus 304.

Centeſima prima & ultima, dicit unam provinciã in duas non dividendam 308.

¶ *Secunda pars, quæ eſt de Cauſis, diſtincta eſt in Cauſas xxxvi. quarum quælibet plures ſub ſe quæſtiones continet.*

¶ *Prima cauſa quæſtiones habet ſeptem.*

Prima, quærit utrum vendere ſpiritualia ſit peccatum. ſol. ſic. colum. 308.

Secunda, an pro ingreſſu eccleſiæ vel monaſterii pecunia ſit exigenda vel perſolvenda. ſol. non. colum. 352.

Tertia, utrum præbendas eccleſiæ emere ſit ſimonia. ſol. ſic. 356.

Quarta, utrum ille reus criminis ſit, cujꝯ pater pro eo ignorante ſimoniam commiſit. ſol. ignorantia facti, non juris, excuſat eũ. colum. 363.

Quinta, utrum liceat ei retinere quod pater pro eo ſimoniacè acquiſivit. ſol. de rigore juris non, de miſericordia ſecus 367.

Sexta, utrum ignoranter à ſimoniaco ordinati ſunt abjiciẽdi, vel non ſol. probata ignorantia miſericorditer tolerantur 369.

Septima, utrum renuncians ſuæ hæreſi in Epiſcopali dignitate ſit ſuſcipiendus. ſol. rigor vult eum deponi, ſed diſpenſatio ſuſtineri. colum. 370.

¶ *Secunda cauſa habet octo quæſtiones, & in ea quinta præcedit quartam.*

Prima, quærit utrum in manifeſtis ſit ordo juris ſervandus. ſic, niſi ſint notoria 282.

Secunda, utrum ſpoliatus ab aliquo ſit judicandus. Non ante reſtitutionem 391.

Tertia, quâ pœnâ ſint feriendi in accuſatione deficientes. Talione 392.

Quinta, utrum accuſatore deficiente reus ſit cogendus ad purgationem. Non, niſi infamia publica laboret 395.

Quarta, an duorum teſtimonio Epiſcopus ſit condemnandus. ſic 404.

Sexta, quo remedio cauſa ſublevatur. Appellatione: quæ tamen ei danda non eſt, qui cauſa dilationis appellat 406.

Septima, an laici, vel monachi, vel quilibet inferiorum ordinum ſint admittendi in accuſatione majorum. Non, de jure novo. colum. 419.

Octava, qualiter accuſatio fieri debeat. ſol. in ſcriptis 436.

¶ *Tertia cauſa quæſtiones xi. complectitur.*

Prima, utrum reſtitutio ſit facienda quibuslibet ſpoliatis. ſol. ſic, niſi in certis caſibus. Nam infamatus, apoſtata, juſtè ſpoliatus, præciſus & ſuſpectus, non ſunt reſtituendi 438.

Secũda, quærit de induciis, quo ſpacio ſint dandæ: an poſt reſtitutionem tantùm, an poſt vocationem ad cauſam quibuslibet concedendæ ſunt. ſolut. ad arbitrium judicis 440.

Tertia, quo ſpacio menſium ſint utrique concedendæ. ſol. ut prius 442.

Quarta, utrum infames ſint recipiendi ad teſtimonium. ſolut. non, niſi contra ſui ſimiles 444.

Quinta, an teſtes domeſtici vel inimici ſint producendi. ſol. non. colum. 446.

Sexta,

Sexta, utrũ reus extra Provinciam ſit producendus. ſol. nõ. 450
Septima, utrũ criminoſus poſſit eſſe judex. ſol. ſic, ab Eccleſia toleratus. 454
Octava, utrũ Epiſcopus poſſit ab uno judicari. ſol. nõ niſi à xii. Epiſcopis: reſervata ſententia ſummo Pontifici. 459
Nona, utrũ accuſatores vel teſtes in abſentem vocem accuſationis vel teſtificationis exhibere valeant. ſol. non. 460
Decima, utrum deficientes in uno capitulo, ſint admittendi ad ſequentia. ſol. non. 463
Vndecima, utrum accuſatus in accuſatorẽ poſſit convertere accuſationem. ſol. non, niſi in majori crimine. 464

¶ *Quarta cauſa habet quæſtiones vj.*

Prima, an in excommunicatione conſtitutus, alium accuſare valeat. ſol. non. 465
Secunda, an infra xii. annos in criminali cauſa quis teſtificari poſſit. ſol. non. 467
Tertia, an ab accuſatione prohibitus poſſit eſſe teſtis. ſol. nõ. ibi.
Quarta, an idem poſſit eſſe accuſator & teſtis. ſol. non. 469
Quinta, an ſi vocatus ad causã non veniat, ſit excommunicandus. ſol. ſic, niſi juſtam abſentiæ cauſam probaverit. 471
Sexta, an calumniator in propria cauſa ſit audiendus. ſol. ſic, ſi cauſa non ſit criminalis. ibid.

¶ *Quinta cauſa habet vj. quæſtiones.*

Prima, quã pœnã ſit feriẽdus qui famoſum libellũ ſcribit. ſol. anathemate, niſi ſcripturã probaverit. 472
Secunda, quoties quis ſit ad cauſam vocandus antequam excommunicetur. ſol. non tantùm ſemel, ſed bis. 473
Tertia, an per procuratorem quis cauſam agere valeat criminalẽ. ſol. non, niſi ſit perſona illuſtris. Cauſam verò injuriarũ civilem, ſic. 474
Quarta, an abſq; ſynodali audientia Epiſcopus ſit damnandus. ſol. non. 475
Quinta, an ſit habendus pro inimico, qui aliquem accuſat ſol. nõ, ſi hoc faciat ex charitate. 476
Sexta, quã pœnã ſit plectendus, qui non probat objecta. ſol. talione. 478

¶ *Sexta cauſa quæſtiones v. habet.*

Prima, utrũ criminoſi vel infames religioſum Epiſcopũ poſſint accuſare de ſimonia. Nõ. 480
Secunda, ſi Epiſc. accuſationem in accuſantem cõvertere voluerit, an ejus verbo ſimplici fides adhibenda ſit: Non. 487
Tertia, an liceat petere judiciũ Epiſcopi alterius Provinciæ. Nõ, niſi in cauſa damnationis. ibid.
Quarta, cujus judicium ſit expetendũ, cùm Epiſcopi Provinciæ in ſua ſententia diſcordant. Archiepiſcoporum & Epiſcoporum vicinæ Provinciæ. 489
Quinta, an accuſatore deficiẽte reus ſit ad probationẽ cogendus. Non, ſed bene ad purgationem, ſi laboret infamia. 491

¶ *Septima cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, utrũ vivente Epiſcopo alius poterit in eadẽ eccleſia ordinari. Nõ, niſi trãsferatur vel cedat. Tamẽ pro infirmitate vel ſenectute datur ſibi coadjutor. 491
Secunda, utrũ hi qui ceſſerunt cauſa infirmitatis, ſanitate recepta poſſint cathedram repetere. Non. 511

¶ *Octava cauſa quæſtiones v. colligit.*

Prima, utrum liceat Epiſcopo ſibi ſucceſſorem eligere. Non. 512
Secunda, an amicorũ patrocinia in electione valeant. Non. 519
Tertia, an ſit ſimonia, poſt electionẽ pro indemnitate Eccleſiæ juramentum præſtare. Sic, ſi pactum ſuper hoc præceſſit. ibid.
Quarta, an liceat clericis declinare judicia Epiſcopi de crimine accuſati ante ſententiæ tempus. Non ante condemnationem, niſi per appellationem. 520
Quinta, an accuſatus coram Apoſtolico, ſine ejus literis debeat reverti. Non. 521

¶ *Nona cauſa habet iij. quæſtiones.*

Prima, an ordinatus ab excõmunicato ejiciendus ſit. Non, ſi ignoravit illum eſſe excommunicatum. 521
Secunda, an liceat Archiepiſcopo vel Epiſcopo clericos alterius ordinare. Non, ſine literis proprii Epiſcopi. 523
Tertia, an liceat Archiepiſcopo clericos ſui ſuffraganei abſolvere vel damnare. Nõ, niſi data negligentia, vel appellatione interpoſita. 426

¶ *Decima cauſa quæſtionib. iij. eſt contenta.*

Prima, an eccleſia cum omni dote ad Epiſcopũ pertineat, vel ad ejus ordinationes. Sol. ſic 532
Secunda, an liceat Epiſcopo res Eccleſiæ diſtrahere. Sol. non, niſi in certis caſibus. 535
Tertia, quid à ſingulis eccleſiis nomine cathedratici valeat exigere. Sol. duos ſolidos. 540

¶ *Vndecima cauſa habet iij. quæſtiones.*

Prima, an clericus ante civilẽ judicem ſit trahendus. Non. 544
Secunda, quã pœnã dignus ſit qui clericum ad ſecularẽ judicẽ traxit. Excommunicatione. 557
Tertia, quã pœnã dignus ſit, qui ſententiã Epiſcopi non ſervaverit. Depoſitione. ibid.

¶ *Duodecima cauſa quæſtiones continet quinq;.*

Prima, an liceat clericis proprium habere. Non, regularib. 587
Secunda, an res Eccleſiæ poſſint dare. Non, niſi in caſib. 597
Tertia, utrum clerici acquiſita de rebus Eccleſiæ poſſint relinquere, quibus voluerint. Non, niſi Eccleſiæ. 620
Quarta, quib. poſſint clerici relinquere, quæ de ſuis & Eccleſiæ rebus provenerunt. Partim Eccleſiæ, partim hæredib. 621
Quinta, an liceat clericis teſtamentum facere. Sic, de propriis rebus. 622

¶ *Decima tertia cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, utrum decimæ ſint dãdæ ratione territorii, vel perſonæ. Sol. ratione utriuſque. 624
Secunda, an jus percipiendi & ſolvendi decimas tollatur ratione temporis. Sol. ſic. 626

¶ *Decima quarta cauſa habet vj. quæſtiones.*

Prima, an liceat clericis in judicio ſua repetere. Sic. 637
Secunda, an ſuper reb. Eccleſiæ teſtes ejuſdẽ ſint audiẽdi. Sic. 638
Tertia, an præter ſortẽ aliquid accipere ſit uſura. Sic. 639
Quarta, an liceat clericis vel laicis uſuras accipere. Non. 640
Quinta, an eleemoſynæ ſint de uſuris faciendæ. Non. 642
Sexta, an uſurarii poſſint pœnitentiam agere. Non, ſi habeant unde poſſint reſtituere. 645

¶ *Decima quinta cauſa habet viij. quæſtiones.*

Prima, an ea quæ fiũt ab ignorantibus vel mente alienatis, ſint eis imputanda. Nõ, niſi culpa ſua ad ignorantiam devenerint. 647

Secunda, an pro impenſis patrocinii, liceat clericis munera exigere. Sic. 652

Tertia, an per confeſſionẽ mulieris, cum qua peccavit ſacerdos, ſit condemnandus. Non. ib.

Quarta, an die dominico debeant Epiſcopi cauſas audire. Non col. 654

Quinta, an neganti crimen purgatio ſit indicenda. Sic, ſi laborat infamia. 655

Sexta, an in criminalibus confeſſio ſit extorquenda? Non. ib.

Septima, an ſolus Epiſcopus Diaconum vel Presbyterum deponere poſſit. Non. 657

Octava, ſi confeſſus vel convictus de his, quæ ante ordinationem commiſit, valeat miniſtrare. Non. colum. 659

¶ *Decima ſexta cauſa habet vij. quæſtiones. Et in ea quinta quæſtio ponitur in tertio loco.*

Prima, an liceat monachis officium celebrare. Sol. ſic, cum permiſſione Epiſcopi: & licentia Abbatis. 661

Secunda, an liceat eis in capellis ſuis ſacerdotes inſtituere. Sol. ſic, ſi quas poſſideant pleno jure. col. 683

Quinta, an Epiſcopus vel Abbas jure territorii capellam valeat vendicare. Sol. non. 685

Tertia, an jura eccleſiæ per præſcriptionẽ tollantur. Sol. ſic. 686

Quarta, an Eccleſia contra eccleſiam vel monaſterium poſſit præſcribere. Sol. ſic. 693

Sexta, ſi quis in rem eccleſiæ ab aliquo detentam ſua auctoritate irrepſerit, an cadat à cauſa. Sol. ſic, ſed non eccleſia. 694

Septima, an liceat alicui eccleſiam de manu laici recipere. Sol. non, niſi eccleſia vel monaſteriũ habeat jus patronatus. 696

¶ *Decima ſeptima cauſa habet jv. quæſtiones.*

Prima, an reus ſit voti, qui à propoſito ſui cordis recedit. Sol. non, quantum ad eccleſiam, niſi ore pronunciaverit. 707

Secunda, an beneficia ei reddẽda ſint, qui eis in infirmitate renunciavit. Sol. ſic, ſi non erat ſui compos. 708

Tertia, an liceat illi qui ſe monaſterio tradidit poſtea ad propria redire. Sol. non. 709

Quarta, an diſcedẽs de monaſterio ſine ſui Abbatis licentia, poſſit ſua vendicare. Sol. non. 710

¶ *Decima octava cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, an Abbas factus Epiſcopus acquirat Eccleſiæ, vel monaſterio. Sol. dum fuit Abbas, acquiſivit monaſterio: ſed factus Epiſcopus, Eccleſiæ. 721

Secunda, an per Epiſcopũ Abbas ſit eligendus vel inſtituendus. Sol. ab Epiſcopo eſt ordinãdus: à fratrib. verò eligendus. 722

¶ *Decima nona cauſa continet iij. quæſtiones.*

Prima, an Epiſcopus debeat permittere clericos tranſire ad monaſterium. Sol. ſic. 731

Secunda, ſi noluerit, an liceat eis eo invito tranſire. Sol. ſic. 732

Tertia, an liceat canonicis regularib. tranſire ad monaſteriũ monachorum. Sol. non, ſine licentia ſui prælati. ibid.

¶ *Vigeſima quarta cauſa quæſt. jv. comprehendit.*

Prima, utrũ pueri traditi monaſteriis ſint cogendi ibi manere. Non, niſi poſtquam venerint ad annos diſcretionis. 735

Secunda, ſi præter voluntatẽ parentũ intraverint monaſteriũ, an per eos inde poſſint extrahi. Sic, infra annum & diem: ſi ſint infra annos diſcretionis. 738

Tertia, an qui invitus cucullam induit, cogatur eã retinere. Non, niſi pòſt conſenſerit. 739

Quarta, an liceat ab uno monaſterio ad aliud tranſire. Sic. 742

¶ *Vigeſima prima cauſa habet v. quæſtiones.*

Prima, an clericus poſſit in duabus Eccleſiis inſcribi. Sol. non. colum. 743

Secunda, an liceat clericis à ſua Eccleſia ad aliã tranſire. Sol. non, ſine literis vel licentia ſui prælati. 744

Tertia, an liceat clericis ſuſcipere procurationem ſæcularium negotiorum. Sol. non, niſi cauſa pietatis. 746

Quarta, an liceat clericis veſtibus fulgidis ornari. Sol. non. 747

Quinta, quâ pœnâ ſint puniẽdi clerici ad judicium ſeculare fugientes. Sol. excommunicatione. colum. 749

¶ *Vigeſima ſecunda cauſa gerit quæſtiones quinq;.*

Prima, an juramentum ſit præſtandũ. Sic, cauſa neceſſitatis. 750

Secunda, an ſit perjurus qui jurat falſum, & credit verum. Sic, propter intentionẽ fallendi, tamẽ poſtea dicitur contrarium. 755

Tertia, an liceat clericis denegare Epiſcopo conſuetam obedientiam: Non, ante condemnationem. 762

Quarta, an juramentum illicitum ſit ſervandum. Non. 763

Quinta, an perjurus ſit qui alium pejerare cogit. Sol. ſic. 769

¶ *Vigeſima tertia cauſa habet viij. quæſtiones.*

Prima, an militare ſit peccatũ. Non, ſi juſtè fit. 776

Secunda, quod ſit bellũ juſtũ. Sol. Quod ſit edicto ſuperioris repetendarum rerũ, aut propulſandarum injuriarum cauſa. 779

Tertia, an injuria ſociorum ſit armis propulſanda. Sic. 780

Quarta, an vindicta ſit inferẽda. Sic, ab eo cujus intereſt. 784

Quinta, an ſit peccatum judici vel miniſtro reos occidere. Non, cauſa juſtitiæ. 809

Sexta, an mali ſint ad bonum cogendi. Sic. 825

Septima, an hæretici ſint ſpoliandi ſuis & Eccleſiæ ſuæ bonis. Sic. 828

Octava, an liceat clericis arma movere. Non manu propria, niſi cauſa neceſſitatis. 830

¶ *Vigeſima quarta cauſa habet quæſtiones iij.*

Prima, an hæreticus aliquem poſſit excommunicare. Non. 842

Secunda, an poſt mortẽ poſſit aliquis excommunicari. Sic, pro hæreſi. 858

Tertia, an pro peccato domini ejus familia poſſit excommunicari. Non, ſed interdicto ſupponi. colum. 861

¶ *Vigeſima quinta cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, an auctoritate privilegii quis contra jus commune valeat ſe tueri. Sol. ſic. 879

Secunda, an ſequentia privilegia derogent prioribus. Sol. ſic, ſi ex certa ſciẽtia fuerint conceſſa. col. 884

¶ *Vigeſi-*

¶ *Vigeſima ſexta cauſa quæſtiones vij. continet.*

Prima, an ſint ſortilegi, qui ſub ficto religionis nomine futura promittunt. Sol. ſic. 890

Secunda, an ſit peccatum eſſe ſortilegum. Sol. ſic. ibid.

Tertia, à quibus genus divinationis ſumpſit exordium. Sol. à Perſis. 894

Quarta, quot ſunt genera divinationis. Sol. quatuor ſecundùm numerum: duo ſecundùm formam, quod videre potes. ibid.

Quinta, an ſortilegi ſint excōmunicandi. Sol. ſic. 896

Sexta, an excommunicatus ab Epiſcopo poſſit reconciliari à Presbytero. Sol. non, Epiſcopo inconſulto, niſi in neceſſitatis articulo. col. 904

Septima, an morientibus ſit pœnitētia imponenda. Sol. non, tamen eſt eis innoteſcenda. 908

¶ *Vigeſima ſeptima cauſa habet quæſtiones ij.*

Prima, an conjugium poſſit eſſe inter voventes. Sol. non, ſi votum ſit ſolennizatum, ſecus ſi ſimplex fuerit. 913

Secunda, an liceat ſponſo à ſua ſponſa recedere. Sol. non, ſi deſponſatio ſit de præſenti. 926

¶ *Vigeſima octava cauſa gerit quæſtiones iij.*

Prima, an conjugium ſit inter infideles. Sol. 941

Secunda, an liceat converſo ad fidem ducere aliam, vivente priore. Sic, ſi ſit diviſus ab ipſa infideli. 950

Tertia, an bigamus ſit, qui ante baptiſmum unam uxorem, & poſt aliam habuit. Sic. 951

¶ *Vigeſima nona cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, an ſit conjugium inter ſervum & ingenuam. Sol. ſic, niſi error impediat. 952

Secunda, ſi prius putabat hūc eſſe liberum, & poſtea deprehenderit ipſum eſſe ſervum, an poſſit eum deſerere. Sol. ſic. 953

¶ *Trigeſima cauſa habet v. quæſtiones.*

Prima, an liceat reddere debitum uxori, quæ filium de ſacro fonte levavit. Sic, niſi ex conſenſu utriuſq; ſit factum. 956

Secunda, an ſponſalia contrahantur inter infantes. non. 960

Tertia, an ſpirituales vel adoptivi filii poſſint naturalibus copulari. non. ibid.

Quarta, an liceat alicui commatrem uxoris ſuæ ducere in uxorem. Sic, mortua uxore: ſi commaternitas matrimonium præceſſerit. 962

Quinta, an clandeſtina deſpōſatio manifeſtæ præjudicet. non, apud Eccleſiam. 963

¶ *Trigeſima prima cauſa habet iij. quæſtiones.*

Prima, an poſſit duci in uxorē quæ pri⁹ fuit polluta per adulteriū. Sol. ſic, niſi adulter dederit ei fidem vivente viro, vel machinatus ſit in mortem ejus. 967

Secunda, an filia ſit invita alicui in uxorem tradenda. Sol. nō. colum. 971

Tertia, an poſt patris ſponſionem poſſit alii nubere. Sol. ſic, ſi non conſenſerit. 973

¶ *Trigeſima ſecunda cauſa habet viij. quæſtiones.*

Prima, an liceat ducere meretricem in uxorem. Sic. 974

Secunda, an ſit uxor appellanda, quæ ducitur incontinentiæ cauſa. non. 977

Tertia, an mulier ſequatur arbitrium avi liberi, an patris ſervi. Avi. 982

Quarta, an vivente uxore liceat alicui ex ancilla filios quærere. non. ibid.

Quinta, an ea quæ patitur invita, pudicitiā perdat. non. 988

Sexta, an adulter adulteram dimittere poſſit. non. 994

Septima, an vivente dimiſſa aliam accipere poſſit. non. 995

Octava, ſi in hoc ſaltem infidelem ducere poſſit ea conditione ut ad fidē convertatur. non. 1002

¶ *Trigeſima tertia cauſa habet v. quæſtiones.*

Prima, an propter impotentiā coeundi ſit aliqua à viro ſeparanda. Sol. ſic. 1003

Secunda, an ſeparata poſſit ei nubere, cum quo prius eſt fornicata. Sol. ſic, pœnitentia peracta. col. 1004

Tertia, an ſola cordis contritione poſſit peccatum deleri. Sol. ſic, ubi facultas confitendi non ſuppetit. 1012

¶ *Notandum hic, quòd ratione hujus tertiæ quæſtionis motæ agitur de pœnitentia, cujus tractatus per diſtinctiones ſeptem eſt diſtinctus.*

Prima, quærit an ſola cordis contritio deleat peccatum. Sic, ſi confitenti facultas deſit. 1012

Secunda, an charitas ſemel habita poſſit amitti. Sol. ſic, in via: ſecus tamen in patria. 1041

Tertia, an pœnitentia poſſit iterari. Sol. ſic, præter ſolemnem. colum. 1061

Quarta, an peccata ſemel dimiſſa redeāt. So. nō ſimpliciter. 1077

Quinta, quis mod⁹ debeat obſervari in imponēda, & accipienda pœnitentia. Sol. ad arbitrium proprii ſacerdotis diſcreti. 1086

Sexta, cui quis confiteri debeat. Sol. proprio ſacerdoti, ſi ſit diſcretus: alioquin alteri de ejus licentia. 1090

Septima, an pœnitentia timore mortis accepta ſit fructuoſa. Sol. ſic. 1092

Quarta, quæſtio cauſæ ſupra proximæ eſt, an actus conjugalis ſit prohibitus tempore orationis. Sol. ſic. 1095

Quinta, an vir ſine conſenſu uxoris, & ecōverſo vovere poſſit continentiam. Sol. non. 1097

¶ *Trigeſima quarta cauſa habet ij. quæſtiones.*

Prima, an rea ſit adulterii, quæ credens maritum mortuum nupſit alteri. Sol. non. 1103

Secunda, an redeūte priore cogēda ſit recedere à ſecundo, & ad priorem redire. Sol. ſic. ib.

¶ *Trigeſima quinta cauſa habet ix. quæſtiones.*

Prima, an liceat aliquam ducere de propria cognatione. Sol. non. col. 1109

Secunda, an liceat aliquam ducere de cognatione uxoris ſuæ. Sol. non. 1110

Tertia, uſq; ad quem gradū debeat quis abſtinere à conſanguineis ſuis, & uxoris ſuæ. Sol. olim uſq; ad vij. hodie uſq; ad iv. ibid.

Quarta, quare uſque ad ſeptimum gradū computatur conſanguinitas. Sol. ad inſtar vij. ætatum mundi. 1115

Quinta, quomodo grad⁹ cōſanguinitatis ſunt computandi. Sol. ſicut oſtēditur in arbore. 1116

Sexta, qui jusjurandũ de propinquitate firmare debent. Sol. propinqui & vicini. 1133

Septima, an inceſtuoſi filii repetantur. Sol. non. 1136

Octava, ſi conſanguinei ignoranter cõjuncti ſimul poſſint remanere. Sol. non, niſi ex diſpenſatione Papæ in quinto gradu, vel ſupra. ibid.

Nona, an matrimoniũ per falſos teſtes ſeparatũ, ſi poſtea apparuerit eccleſiam fuiſſe deceptã, ſit redintegrandum. Sol. ſic. 1138

Decima, ſi relicta alicujus in ſecundas nuptias tranſierit, an proles ex eis ſuſcepta poterit copulari conſanguineis prioris viri. Sol. non. 1141

¶ Trigeſima ſexta & ultima cauſa habet duas quæſtiones.

Prima, an virginem opprimẽs raptum committat. Sic. 1143

Secunda, an rapta raptori nubere poſſit. Vtique. 1144

¶ Tertia pars eſt de Conſecratione: quæ quinq; diſtinctiones duntaxat complectitur.

Prima, agit de conſecratione Eccleſiarum, & miſſarum celebratione. 1147

Secunda, de ſacramento Euchariſtiæ. 1164

Tertia, de feſtivitatib. per anni circulum celebrandis. 1198

Quarta, de baptiſ. ſacramento. 1205

Quinta, de cõfirmatione & je-(junio. 1240

DECRETI TOTALIS MATERIA PER METRA NOTATUR SEQUENTIA.

Decretum Domini Gratiani tres habet partes principales. Prima eſt de diſtinctionibus, quæ ſunt una ſupra centum. Et ſingulas diſtinctiones ſinguli verſus ſequentes luculenter aperiunt.

1 PRIMÒ legat quiſque divinum jus hominisque. Col. 1.
2 Altera dat textum quo noſces jura Quiritum. 3
3 Canonico varia juri dat nomina terna. 4
4 Quarta docet legum quæ cauſa, modusque ſtatuti. 5
5 Ius naturale probat immutabile quinta. 6
6 Sexta notat vitium diſtinctio Iudificatum. 8
7 Septima ſignat eos qui leges compoſuêre. 10
8 Parte ſub octava mores naturaque pugnant. 11
9 Nona ſtatuta tenet naturæ cedere juri. 14
10 ¶ In decima Regum leges canon ſuperabit. 17
11 Canonis & ſecli ſuperatur legibus uſus. 21
12 Id quod Roma tenet, diſcretio ſæpè relinquit. 24
13 Si perplexum te reddunt mala, tunc minus imple. 29
14 Non faciat levia: quo quis vitet graviora. 30
15 Canonis hæc ortum dabit, apocryphosque libellos. 31
16 Suadet apoſtolici vim canonis iſta teneri. 37
17 Auctor ſit Papa, ſi concilium celebretur. 46
18 Dicitur híc quòd bis ſynodus celebretur in anno. 49
19 Hæc decretalis referat quid epiſtola poſſit. 54
20 Biſdena Papæ ſanctorum dogmata cedunt. 60
21 Inferior ſummum non judicat hac prohibẽte. 26
22 Iſta locos diſtinguit & ordinat eccleſiarum. 67
23 Ordinat hæc omnes, majores, ſive minores. 70
24 Poſt examen honos eſt ordinis attribuendus. 79
25 Optat apoſtolus hic, quòd ſit ſine crimine præſul. 80
26 Sit poſt baptiſma contentus conjuge ſola. 85
27 Nullus poſt factum præſumat nubere votum. 88
28 Iſta ſacratorum connubia pagina damnat. 90
29 Hac loc⁹, & cauſa, tempus, perſona morantur. 95
30 ¶ Cõnubiũ ter dena probat cõtra Manicheos. ib.
31 Tangitur hic quòd cõtineant offerre volẽtes. 99
32 Deſere presbyterũ, qui ſcorta palã retinebit. 103
33 Luſori bigamóve ſacer non traditur ordo. 108
34 Fœmina pontifici perſona domeſtica non ſit. 111
35 Non vinolentus præſul, ſed ſobrius eſto. 117
36 Inſtruit hæc prudens quòd debeat eſſe ſacrandus. 119
37 Hæc prohibet legere gentilia metra ſacrarũ. 121
38 Scripturas ſacras ſacrandus ſcire jubetur. 120
39 Vult hæc pontifices callere negotia ſecli. 129
40 ¶ Internis pars dena quater virtutib⁹ ornat. ib.
41 Sit modus ingreſſu, cunctis, verboq;, ciboq;. 133
42 Cleric⁹ hoſpitiis peregrinos collocet omnis. 135
43 Factis & verbis doctor ſis, atq; pudicus. 137
44 Vites ingluviem, convivia, ſive tabernas. 140
45 Atq; cave quenquam palma linguáve ferire. 143
46 Reſpuit hæc hominẽ diſtinctio litigioſum. 149
47 Non benè præpoſitos domui cupidosque repelle. 151
48 Abjicitur ſacrandus in hac, ſi neophytus ſit. 154
49 Crimina non delet reliquorum, crimine vinctus. 155
50 ¶ An reparetur, habet pars quinquageſima (lapſus. 168
51 Sacrari vetat hæc homines quos pondera ſtringunt. 178
52 Præpoſitus primo datus hic præpoſterus or-(do. 186
53 Eſt ratione quis annexos ordinet ullos. 181
54 Hæc prohibet ſervos ſine libertate ſacrari. ib.
55 Cæſos iſta viros rejicit, membrisq; carentes. 188
56 Condẽnatur in hac generatio presbyterorũ. 192
57 Qui baptizatur æger, manet ordinis expers. 196
58 Hæc vetat abbate monachos nolente ſacrari. ib.
59 Officium negat hæc niſi ſit benè quiſq; probatus. ibidem.
60 ¶ In ſacris præſul vult ſexageſima quòd ſit. 198

61. Non